

Йордан Нихризов

ОБИКНОВЕНА ИСТОРИЯ

РОМАН

София, 2018

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното писмено съгласие на автора.

© Йордан Нихризов, автор, 2018

© Калин Николов, художник на корицата, 2018

© Издателство „Изток-Запад“, 2018

ISBN 978-619-01-0191-8

Йордан Нихризов

ОБИКНОВЕНА ИСТОРИЯ

РОМАН

Съдържание

I.....	7
II.....	21
III.....	35
IV.....	53
V.....	71
VI.....	85
VII.....	97
VIII.....	111
IX.....	129
X.....	153
XI.....	169
XII.....	183
XIII.....	197
XIV.....	215

Звънецът над входната врата на апартамента запя птичата си песен. Котаракът Чочо мигом скокна пъргаво от фотьойла и се втурна, мяукайки, към коридора. Ана се надигна от леглото, наметна халата върху нощницата и затътри чехлите си подире му. Отключи металната врата и съгледа сестра си Мария.

– Защо звъниш, като си имаш ключ, а не влизаш направо? – попита учудена тя, подбутвайки с крак рижавия котак, опитващ се да излезе навън. – Стой тук мирен, Чочо!

– Ами... не знаех дали ще е удобно. Да не те безпокоя. Набирам те по мобилния – изключен. Може да не си сама... – отвърна сестра ѝ, плахо престъпвайки дървения праг.

– А с кого да съм, като е събота сутрин и освен мен и Чочо у нас не живее никой? Що се отнася до онази корейска играчка, зовяща се телефон, още не мога да се оправя с функциите. Какво правя, какво натискам, батерията ѝ най-редовно пада.

– Долу комшийката ти Мила побърза да ми съобщи, че вчера тук е бил на гости представителен господин, с когото те вижда-ла и друг път да пиете кафе отсреща. Ликът му от време на време грейвал на телевизионния екран, само името му забравила. Предупреди ме на висок глас: „Ти нещо да не я смутиш днеска толкова по ранина. Звъни, че не го видях снощи госта да си тръгва“. Наистина ли си сама? – рече Мария и сви по коридора към кухнята, ескортирана от котарака с навирена опашка.

Ана влезе след нея. Взе джезвето за кафе, което стоеше на плотта до мивката. Напълни го с вода от чешмата и го тури на котлона. После извади две чаши от шкафа и ги сложи на масата:

– Както виждаш, приготвям две кафета – заяви тя. – А информациялната ти агенция изглежда ми е бясна, защото днес, като ми звъня в седем, реших да не ѝ отворя. Искah да се поизлежа малко. Все пак е неработен ден и никакъв график не гоня.

– Ама това за мъжа вярно ли е, или Мила си ги измисля, за да предизвиква интерес на пейката долу? – запита отново Мария, сядайки на стола до масата.

– Вярно е! Миналия ден електрическата крушка в полилех над главата ти гръмна, та чак стъклото изхвърча. Остана да виси на жицата. Вчера по обед, като се видяхме с един познат, му се оплаках и той реши да дойде да се прави на електротехник. Беше се стопила дори фасонката, та се наложи да ходи да търси нова в магазина. Тогава комшийката сигурно го е видяла как отключва входната врата на блока с моите ключове и е съчинила въпросната история. Не е за вярване, ама се справи човекът и аз му предложих да го черпя едно питие. Толкова.

– Що, той какъв е по професия? – продължи да любопитства Мария. – Ти откъде го познаваш? Не си казвала досега за него. Нещо криеш ли? На колко е години? Твоята съседка, информационната агенция де, рече: „Един стабилен мъж“. Кой те запозна с него? Да не е от наш'та служба?

Страст на Мария бе да задава въпроси още от времето, когато работеше в МВР. Отговорите понякога дори не я интересуваха толкова, защото с всеки нов тя изграждаше в съзнанието си определена хипотеза, а мълчанието от другата страна бе елемент от нейното утвърждаване. Някога я бяха учили, че това е метод, при който разпитваният се обърква и е готов да признае неща, които са били дълбоко скътани в мислите му. Нали в крайна сметка тя трябваше да разкрие не само фактите, но и скритите намерения на потърпевшия.

– Вие с моята приятелка Светла ме запознахте – рече засмяна Ана, като отмерваше мляното кафе с лъжичка от бурканчето към джезвето.

Сестра ѝ я погледна учудено и само направи гримаса.

– Нали преди време се бяхте загрижили със Светланчето, че живея като кукувица и съм си закачила етикет „стара мома“ на гърдите. Оставало единствено да затвърдя манталитета и както се разширявам прогресивно в ханша, да оформя образа. Моята мила дружка извади разни снимки, погълвахте някаква анкета двете и ми направихте профил в сайт за запознанства. Няма да забравя как Светлето се преживаше от смях: „Качихме те на паза-

ра на закъсалите, ама само до кръста, щото по-лесно ще се похарчиш. Така правят търговките на Женския пазар: отпред харната стока да съблазнява, а отзад пробутват гнилото на клиентелата“.

– Не си спомням много добре, било е отдавна. Сигурно е станало на шега. Почерпили сме се навярно за някой празник. Е, и какво стана после, та след толкова месеци чак сега отваряш дума, и то понеже аз те попитах?

Ана остави кафеника да се грее на котлона и разпери ръце:

– После взеха да идват съобщения от разни мъже, даже и от жени. Кой къде го сърбяло, къде го боляло и какъв мерак имал. Като ми станеше скучно след някой сериал по телевизията, започвах да им отговарям. Там си почти инкогнито, скрит зад едно фото. „Анчета“ под път и над път, а и дали името е истинско и снимката твоя, кой може да разбере. Така е в Интернет.

– Ти нали не им се връзваш на акъла на тези – прие сериозен вид Мария. Беше по-голямата сестра и понякога се вживяваше в тази си роля. – То това са само игри, но чувам, че вече ставали и бели.

– Не ги вземам насериозно, разбира се, но администраторите от сайта си въртят някакви томболи и компютърът им по това, което го написахте, отчита съвместимост. После – съобщение: „Страхотно! Еди-кой си ви харесва!“ или „Прекрасно! Имате голямо съвпадение!“. И... преведи ни сумата по сметката от картата, за да видиш въпросния, понеже днес е на промоция. Хората си търсят откъде да изкарат пари, разбираемо е.

– Така и предполагам. Държавата се напълни с мошеници. Някога имаше работа, труд, сега всеки втори говори за бизнес. Това си докарахме с прословутата демокрация.

– Е, аз да не съм на двайсет, че да им вървя по акъла – отвърна Ана и започна да разлива кафето в чашите. – Режа ги и ги трия, когато загубеят. Ама веднъж ми стана интересно. Излиза един на снимка, и то от София. Имаме 65% съвпадение.

– Та по какво си съвпадате, като не се знаете кой кой е? Леле, какви дни настанаха, не искам да мисля. Помня едно време как се борехме за идеи. Сплотяхахме колектива с вяра в бъдещето. Днес бъка от хитреци. Всеки – накъдето му видят очите и доколкото му стигат парите. Само това се гледа и ред няма никакъв.

Туй, младите, са полудели. Съвпадение?! Пък не го знаеш мъж ли е, жена ли е, и на кой Господ се моли.

– Наумили са го, бъди спокойна. Има там разни общи критерии: „Етика“, „Религия“, „Начин на живот“, „Срещи“, „Секс“. Правят коефициенти и изкарват проценти – продължи обясненията и обслужването Ана, прибавяйки въвн от темата:

– Захар за кафето не ти предлагам. Знам, че не му слагаш, но там в стъклената купа има шоколадови бисквити. Вчера ги отворих. Не са лоши.

– А брак има ли? Няма! За какво ще е туй запознанство? – не се примиряваше с информацията сестра ѝ.

– Нали със Светла ми сглобяхте портрета, какво се учудваш. Сравняват ме с друг, който отговорил на същите въпроси. Този, за когото разправам, се направи на оригинален и написа след резултата в чата въпрос: „А по отношение на това, как си тежим на мястото, какъв е процентът на единомислие?“ Аз, разбира се, му отвърнах, че съм стабилна не само по разбирания и ако той разполага с 10% от теглото, ще се жертвам да му допълня останалите 90% безвъзмездно. Така реших да не го трия и взехме да си разменяме шегички.

За разлика от сестра си, Мария не харесваше особено закачките. Имаше страст да прави заключения и да поучава, която често оправдаваше с професионално изкривяване. Нямахме как да се разминем с любимия си подход и сега:

– Да, ти все оставяш едни такива особени – отбеляза мрачно тя, отпивайки от тъмната течност в чашата. – Пък сериозните момчета, дето ококорваха очи, като се разхождаше покрай тях, ги изпусна, а времето си изтече.

– Точно подобна тема разви и въпросният със съвпадение от сайта. Запита не съм ли същата негова позната Ана, която се чудела от години къде са изчезнали онези младежи пред Централната баня, които, като минела едно време с късата си пола, подвиквали подире ѝ: „Ей, маце, само да ми паднеш...“ Измисли си и причина за въпроса: турила съм била снимка с голяма свещ и празна чаша, а лицето ми оставало загадка в полумрака. Това намек ли било, или рекламен трик?

– Ама тя, тази фотография ти е много хубава, художествена. Светла я избра тогава – взе да възвръща изведнъж спомените си

сестра ѝ, но не забрави да включи и въпрос по същество. – А кога се срещнахте с този и защо мълча досега? Ако не беше седянката на Мила долу на пейката, нищо нямаше да знам за него.

– Преди година може би. Предложи ми да се видим, понеже щяло да бъде неудобно някой ден да се настъпим в градския транспорт, без да се познаем. Не щеш ли, тъй и стана. Пътувам с трамвай 20 по булевард „Дондуков“ и изведнъж: „Бам!“, ватманката наби спирачките. Политам и с цялата си тежест се стоварвам върху крака на мъжа пред мене. Човекът изохка, обърна се и докато водачката на мотрисата редеше цветисти псувни по самоубиеца, дето я засече, тоя взе да се заглежда в мен. Извиних се аз, а той продължава упорито да ми разглежда лицето и сетне каза: „Бихте ли си свалили очилата?“. Викам си, иска да ме бие, хайде да не се заяждам и свалям тъмните очила, а нашият, който ми се струваше някак си познат, знаеш ли какво изрече?

– Какво може да е, да не ти е направил някакъв комплимент?

– Не! Вика: „Да-а, имаш две очи, значи се казваш Ана. Липсва само свещта. Аз ти казах, че ще ме настъпиш някога“. Тогава стоплих с кого си имам работа.

– А, стига, бе! Това е като предзнаменование! – възкликна Мария.

При тази емоция котаракът скокна от диванчето, на което се бе качил направо в полата ѝ, като за малко щеше да обърне чашата с кафето пред нея с опашката си. Тя го погали по главата и побърза да запита:

– И после ти как реагира?

– Мирно, Чочо! Слез долу! – изкомандва Ана и когато рижавият котак се насочи към паницата си с ядене на пода, допълни:

– После нищо. Слязохме на спирката на Халите. Пихме по едно по повод запознанството. Разменихме телефонните си номера и от дъжд на вятър се чуваме, а понякога и се виждаме.

– Е, какво, става ли? На колко е години? Коя зодия е? Тази, твоята комшийка каза, че го виждала по телевизията, значи е известен. Как му е името? – Мария по навик започна да реди въпроси, без да чака отговор, и изведнъж се усети.

– Извинявай, ама това ми е професионално изкривяване. Толкова години все хора разни разпитвам.

– Свикнала съм ти – отвърна сестра ѝ. – Не ми прави впечатление. Иначе е малко по-голям от мен. Георги му е името, но не е оня телевизионен водещ, за когото сигурно ще си помислиш. В институт работи по някакви програми. Зодия Дева е. Голямо кречетало. Бъбри и философства, думата не можеш да вземеш от него.

– Те, мъжете Деви, нали знаеш, са едни особени. Хубаво, че е културен човек с положение – започна да разсъждава на глас Мария и отпивайки, отново повтори основния си въпрос:

– А иначе как е?

– Понякога е много досаден, но се изтрайва. Опитва се да ме поднася на принципи и идеология. Няма да ти хареса. От тези, от демократите е. И не става. Женен е!

– Е, тогава що чини в този сайт за запознанства. Сигурно е някой дърт извратеняк, дето си търси млади момичета. Имаше ги такива и навремето, а сега са под път и над път.

– То аз пък съм една млада мома – пред пенсия... – контрира Ана. – Опашка влача зад гърба си от ухажори. Георги ми каза, че го вкарали в сайта негови колеги, за майтап ли, за отмъщение ли нещо, не разбрал. Не успял да си изтрие профила, но не му пукало, тъй като бил човек с ново мислене. Шегува се: „Знаеш ли каква върволица от гаджета ми се реди сега в пощата всеки ден? Цяла рота помощници трябва да взема, за да ги обслужа. Едно време, когато ми трябваша, я карах на гола фантазия“.

– Може да не си млада, но си мома с положение и доходи – не се сдържа сестра ѝ. – Твоя живот ти си го избра. А туй, уж ново, мислене ни докара дотук. Свобода, демокрация, та слободия. Представяш ли си, един, като му разправам за онези години, ме нарече „носталгична бабичка, дето бърка мераците си от младостта с идеали“. Разкарай го този! Не ти трябва! Само храна за клюкарките долу на пейката ще даваш. За какво ти е?

– Ами, за да ми смени крушката, например – усмихна се Ана и допивайки кафето от чашата си, предложи да разлее и останалото от джезвето. – Мила за тази операция вика съседа от седмия етаж, а жена му после му трие сол по главата: каква му била тази, та да ѝ прави услуги без заплащане. Живеем в пазарна икономика, како, и даже клюките вече си имат цена.

– Ма ти да не си прихванала нещо от днешните покрай твоя ухажор? Пари от скандали се хвалят, че правят. Щото ги мързи да си размърдат задниците, горкичките. Гледах по телевизията едно, риалити шоу му викат. Две едрогърди ще си издерат очите. И минат, не минат десетина минути, призовават зрителите да гласуват коя от двете да изгонят. Ние сипем есемеси, а после чета във вестника, те си разделили по толкова, колкото аз с моята пенсия за 10 години получавам. Мамят бедния народ и хич им не пука. Тя и твоята довереница Светла ми ги каканижеше такива: „Ех, с тази цица, която имах на времето, какви пачки щях да натрупам, а аз – ми се жалва – една медицинска сестра си останах и даже доктор за мене не се намери в цялата болница“. Това е то демокрацията им.

– Светлето е душица, добро другарче – вметна Ана, като запали цигара и изтика с ръка на земята покатерилия се на масата котарак.

Чочо изпитваше определен интерес към подредените в чинийка шоколадови бисквити, стоящи доскоро под стъклен похлупак. Третият му опит да шурмува масата отново се оказа неуспешен. Този път последва и дърпане на ухо, след което се чу едно жалостиво „мяу“ и Рижавия пое пътя към купичката с храна на пода.

Мария, която наблюдаваше сцената, отчупи малко парче от шоколадовата бисквита и му я подаде. Котакът дълго я мириса и накрая, подбутвайки я с лапа, я заряза, без да ѝ обърне повече внимание.

– Ето, виждаш ли, това са мъжете – направи обобщение на случката тя. – Докато му беше интересно, се катереше по масата, а като му дадох да опита, подуши-подуши и си тръгна.

Мария сложи в уста останалата част от бисквитата и след като я преглътна, върна разговора на старата тема.

– Ти тука този Георги кани ли го друг път, освен за крушката?

Ана смукна от цигарата и някак неангажирано отвърна:

– Веднъж, преди време. Пихме и се бях разнежила, но нали ти казах, че той за нищо не става. Даже си поръча такси и си тръгна. Забавен ми е, но донякъде, сетне комай ми става досаден.

– Тогава защо го държиш?

– Хубавото е, че не нахалства да се виждаме. Само когато и двамата имаме настроение. Не знам, сигурно ми личи, че съм с манталитет на стара мома. Може и той да е особняк, да му липсва компания, човек, пред който да се похвали, да се изтъкне. Всеки си има проблеми, а нашият за семейството си не говори никога. Ама ние май че много време му отделихме. Сигурно, както казва въпросният, след кихането за всяко споменаване, освен че ще му горят ушите, ами ще вземе да си мисли дали да не бяга при лекар.

– Права си! От приказки за този щях да забравя за какво съм дошла – съгласи се Мария.

Ана видя как сестра ѝ изведнъж доби сериозен вид и нервно започна да рови за нещо в чантата си. На масата в паника взеха да се редят пакет с хартиени кърпички, червила, кутия с пудра, туба крем, ножички, ключове, химикалки, малко тефтерче, някакво пакетче с визитки, докато накрая се чу едно: „Ох, намерих го!“ и в ръката ѝ се появи мобилен телефон. Натиквайки всичко обратно сред преградите, тя нервно каза:

– Не е звънял повече от час, пустият, и си помислих, че съм го изгубила, но да чукна на дърво, всичко е наред. Само дето у дома нещата се объркаха. Знаеш ли кой цъфна снощи в апартамента, малко преди да си легнем с Дончо?

Ана загаси цигарата си и направи учудена физиономия.

– Дойде си гневна и ядосана нашата дъщеря и твоя племенница Цветанка. При това сама, без Стоян. Скарали се и не искала да го вижда. Да ти се е обаждала тези дни на тебе? Нещо за проблеми да ти е споменала?

– Не съм я чувала. Беше ми казала, че ще лети за Рим. Там имали семинар по европейска програма, а след това мисли да ходи на екскурзия до Израел. Канеше ме за компания, но аз няма как да взема отпуск по това време. Колкото до неочакваното посещение, не ти е за сефте. И друг път Цвета го е правила и пак са се събирали след два-три дни. Млада кръв, буйна. Нали има гени и от баща си. Това все ми повтаряше, като ѝ се ядосам.

– Правила го е, но никога не е идвала с три сака и два куфара дрехи и обувки, които напълниха хола. Знаеш, той не е голям. Пък и никога не е искала от мен да изтривам на Стоян телефона,

за да не му се обаждам. Затова търсих мобилния да ти покажа. На, като не го записах на тефтер, сега му нямам номера на момчето. Та дойдох да го взема от тебе.

– Това ли ти е болката, за която се тръшкаш? Успокой се, ще го имаш. Сега ще събудим моята електронна играчка.

Ана стана да сложи зарядното на угасналия си мобилен телефон, докато в същото време Мария продължи да нарежда, повдигайки регистъра на гласа си:

– Каква е тази орис, дето ни е орисала?! След оня, лудия Евгени, все едно и също се повтаря. Тогава, хайде, беше на 18, като ходи да му пристава в старозагорското село, ами сега?! Догодина ще направи трийсет и девет. Кога ще ражда? Мислех, със Стоян вече шеста година живеят заедно, ще излезе нещо. Къща – знаеш, имат техните в Бояна като палат, момчето разбрано, тихо, ама нашата – вироглава.

– Там комай с майка му не се долюбваха много – успя да вмъкне Ана.

Това за сестра ѝ беше просто ново поле за коментари и тя не пропусна момента да го окупира:

– Знам я и нея, и подмятанията. Имали само 15 години разлика и нашата ѝ изглеждала не като дъщеря, а като сестра. Кой я е карал да се жени на 18? Отишъл мъжът ѝ да ръководи комсомолска бригада и тя, селянката, хоп на врата му. Надула корема, за да дойде в столицата. Ама си останала простакеса по дух. Нищо, че сега се шири в два декара палати. Не била подходяща Цвета за снаха. Голяма им била разликата, щото синът ѝ бил по-млад. Хайде да не знам как по техните колиби навремето са ги вземали и с десет години по-възрастни.

– Недей така, и ние сме от село, како – опита се да овладее надигащия се гняв у сестра ѝ Ана.

– От какво село сме?! – не се сдържа Мария. – Аз от десетгодишна уча в София, хеле пък ти, дето селото го знаеш само от ваканциите при баба и дядо. Татко беше строител и честен човек, дошъл да гради нови домове за хората. Строи Кремиковци и после остана да работи там, щото беше принципен, не цепеше басма никому. Помня, като разправяше как скочил на едно събрание, когато шефът им обяснявал, че желязото трябва да се

икономисва. Рекъл му: „Хубаво ще икономисваме, ама после ти ли ще крепиш темела да не рухне?“. Не искаше да гледа равнодушен как други крадат да си правят замъци. Такива неща го накараха да се прехвърли в металургията.

– Минали работи, како, заминали. Не се палий!

– Минали били? Я виж бащата на Стоян. Довчера другарят се биел по гърдите, че е комунист. Днес предал всичко и всички и се прави на чорбаджия. Ама нейсе, поне момчето ми се струваше кротко и разбрано – свали изведнъж тона Мария. – Що му намира кусури наш'та, не знам. Ако я бяхме оставили при първата ѝ любов, сега ни образование, ни престижна работа, ни конференции по света щеше да види. Евгени! Големият журналист и поет. Дърт провинциален дописник, когото натириха, та се писа демократ и накрая се запиля някъде по света, да го вземат дяволите.

Ана запали нова цигара. Знаеше, че гневът у сестра ѝ е искрен. Тя винаги е отстоявала бойко всяка кауза, която бе възприела. Откакто започна да работи в системата на МВР, беше верен войник на повелите на Партията. За разлика от онези, които взеха да се оглеждат след промените през 1989 г., за нея такъв проблем нямаше. Тя продължи по начертания път.

Единственото колебание се появи, когато службата трябваше да се деполитизира. Наложил се да избере работата, а не Партията. Голямото „П“ вече не ѝ гарантираше дохода. Тогава роди за свое вътрешно оправдание формулировката „Няма да отстъпя без бой! Минавам в нелегалност!“. Зарече се обаче след пенсия да се върне в партийните редици и го стори. Това беше Мария, която някой наскоро бе нарекъл „червена бабичка“, а съзнанието ѝ не можеше да преглътне, че въпросният отчаян демократ я смята за архаична находка. Тя бе изградила набор от опорни точки и терминът *демокрация* там бе вписан в категорията на порочните явления, отклонили обществото от верния предначертан път към прогреса.

В интерес на истината, с напредването на възрастта Мария направи още един голям компромис. Изборът беше личен и пазен в съкровена тайна от партийните ѝ другари. От крайна атеистка се превърна в силно религиозен човек. Започна наистина

да вярва как на света съществува висша сила, която определя човешката съдба. За себе си имаше обяснението, че Господ е съвършенството и олицетворява чистотата на идеята, възприета от нея на младини. „Всичко – разсъждаваше тя – е стремеж към едно прекрасно бъдеще, само дето имената са различни. Точно по начина, в който хората скромно обясняват как Бог е един, но в разните религии го зоват по своему. Ето, Христос е доброто и светлината, а Сатаната е лошото и порочното, също както комунизмът е светлото бъдеще, а капитализмът – тъмното минало“.

Така преходът в нашето общество след 1989 г. изгради у Мария сложната идейна фигура на християнкомунист, а общата пътека се оказа склонността ѝ към фанатична вяра. Това е nonsens, би казал всеки здравомислещ, комуто са непонятни нравите по тези географски ширини, където абсурдите често се превръщат в реалност. Просто защото той няма как да познава специфичното явление отец Серафим – новия духовен пастир на Мария, известен сред кадрите в специалните служби от младите си години под псевдонима „Исус“.

– Знаеш ли – наруши Ана настъпилото мълчание, – Евгени не са го взели дяволите. Срегнах го случайно преди три месеца на площад „Възраждане“. Той ме позна и ме спря. Бях го подминала. Стори ми се доста остарял и изпаднал. Теглеше количка, пълна с афиши да ги разлепва по колонките. Така се прехранвал. Може и да са му влезли някакви бесове в главата, но явно се бори с тях. Искаше да му помогна да намери спешно едни 500 лева, за да си издаде книгата. Написал роман за емигрантските си години. Всичко в него било истинско и преживяно. Щял да стане шеф, но навсякъде му искали пари. Затова ходел да моли кого ли не и даже протестираше пред Министерството на културата. Видя ми се, че има нещо странно и тъжно в неговата история.

– Ти пак с твоите милозливии виждания. Човекът определено е луд. Как не го разпознаваш, нали за това учи? После три години работи като медицинска сестра във Военна болница. Е, заради тези ти слабости те прецакаха там. Случая с редник Чаушев забрави ли? – рече строго Мария. – А генерала, шефа на поделението, дето ти беше обещал да те прати на турската граница? Хем уж беше от нашия край, земляк. Освен психо, Евгени е и

ренегат. Не може да има милост за ренегати. Навсякъде е така. Даже отецът в църквата и той ще ти каже за кого може да има и кой не заслужава милост.

Тя мъкна, а после някак странно добави въпрос:

– За Цвета пита ли те?

– Не! Говореше само за романа си. Разбрал бил как по душа е най-истинският социалдемократ у нас. Последната бяла лястовица сред ято черни гарвани. Ама щом почна да ми меси политика и поезия, си тръгнах. Дори не му дадох телефонния си номер, за който настояваше.

– Добре, че не си сторила и тази глупост. Защото съм сигурна, че поради състрадание „великият поет“ щеше да ти отмъкне поне триста лева и после да ги изпие нейде по кръчмите, ожалвайки нереализирания си талант. Навремето сгреших. Пратих тебе да доведеш нашата влюбена мома от онова старозагорско село. Трябваше да изпровежда колегите и любовният пламък към „таланта на гения“ щеше бързо да се изпари.

– Защо да си сбъркала? Всичко мина тихо и кротко. Помниш ли какви ветрове вееха в онази есен и в началото на 1990 г.? Дойде си в София Цвета и започна да учи. Бурята от страсти отмина. Тя изгради различни критерии.

– Различни критерии? Тръгна да ми следва философия. Голяма перспектива, няма що. Знаеш с колко труд я вмъкнах в системата. Времената станаха други. И твоят Христо удари едно голямо рамо, не мога да си кривя душата. Ама човекът беше вече на финала на кариерата. Хитреците, които преди му стояха мирно, взеха един през друг да се надпреварват да му дърпат килимчето и накрая – аут. Какво да ти припомням, като си наясно. Хубаво поне, че Евгени бързо яхна влака и се джендемоса на Запад сам. Иначе кой знае какви главоболия щяхме да имаме.

Мария погледна часовника на ръката си и подскочи:

– Ама то станало обед, а ние тука си кудкудякаме. Моят Дончо ще умре от глад. За толкова години едни яйца не се научи да пържи, говедото. Било женска работа. Хеле, поне го привикнах да пазарува, откакто го пенсионираха. Сигурно се е върнал вече от сергиите и крачи нервно из кухнята. На тебе зареди ли ти се апаратът да ми извадиш номера на Стоян? Искам да говоря

с момчето. Да видя тези, дето ми ги надума снощи наш'та, дали са плод само на настроение. Или знаеш ли? По-добре ти говори с него. Нали се имате. Всеки път му играеш заместник, когато реши, че не иска да тръгва с Цвета за някъде. Не мога да го разбера този човек, честно да ти кажа. Да имаш толкова възможности, пари бол и да се цвъкнеш с дистанционното пред телевизора, за да гледаш там как малоумници ритат една топка.

– Хора разни, разни идеали – продума в ответ Ана, а котаракът отново измюка и тя го гушна галовно, нареждайки му като на малко дете:

– Какво бе, Чочко, гладничък ли си ми? Хей сега мама ще ти тури от твоята любима манджа.

Сестра ѝ я изгледа, въздъхна и някак тъжно добави:

– Те това ми е болката за тебе и ще си остане. Кой си няма дете, си има коте. Е, спестява си ядове, ама за туй ще говорим, като дойда другата седмица. А ти обещавах да му се обадиш на Стоян. Нека не е днес. Може да им е още пресен ядът. Утре или вдругиден, като намериш подходящо време. Не може с лека ръка Цвета да зарязва тази връзка. Ще се случи онова, гдето кълнеше комшийката Стефка от село: да ни изсъхнела семката.

– Какви клетви, каква семка. Нали повтаряше, че отецът рекъл да се приема всичко, що се случва, като Божия промисъл. Дали ще е изпитание, дали наказание...

– То тъй, ама обещах да говорим друг път. Сега ме чака автобус 111, че оттук в „Младост“ ще ме клати чак до „Люлин“ бая време. И този твой, дето ни отне час приказка, го разкарай, даже да е Божие изпитание. Търси мъж улегнал, ала не като онзи, с който ти се отвя младостта. Може да беше принципен, ама егоист и накрая – лека му пръст. Остави бившата му жена да ти изхвърли парцалите. Какво получи от него? Поне и един брак нямаше смелост да сключи с тебе. Ето, това не искам да се случва на Цвета. Хайде, тръгвам, а ти дръж котарака да не хукне подире ми. Ще ти звънна.

Мария изведнъж се забърза. Нямаше търпение даже да изчака асансора, заседнал някъде на горните етажи. Стисна здраво чантата в ръка и се спусна по стълбите към изхода.

Ана постави в паницата обода на Чочо. Отвори хладилника, измъкна кутията с хляба и намери парче салам, с което можеше

да залъже глада си. Сетне се почуди дали да позвъни на Светла да се видят, или да отложи срещата за утре. Алтернативата бе да помързелува пред телевизора, както, казваха, правел Стоян ежедневно. Щеше да разбере преди бъдещия им разговор как се чувства обикновено той. Естествено, заменяйки неговата футболна страст с тази, която се разгаря в кадрите на някоя любовна филмова история. Видя, че има достатъчно време да мисли, и се насочи към спалнята, където леглото стоеше още неоправено.

II

Докато Ана се двоумеше дали да седне на фотьойла, или да заеме хоризонтална поза в постелята, дотърча котаракът. Настани се на табуретката, насочи поглед към телевизора и измяука.

– Добре, Чочо, щом искаш, ще го включа – рече тя и натисна копчето на дистанционното.

По програмата, която излезе на екрана, вървеше детско телевизионно състезание. Затова Ана реши да превърти каналите, за да попадне на филм. Още след втория опит успя. Улучи епизод на един от безкрайните сериали. Определено ѝ се стори, че вече го беше гледала, понеже по това време вървяха най-често повторения. Все пак се отказа от търсене на нещо друго. Така или иначе, котаракът щеше да следи действието на екрана, а на него хич не му пукаше, освен ако случайно не забележеше себеподобни или птици. Изпъна се на леглото, впери поглед в тавана и се замисли. Върна се в спомените си години назад.

„Селянка!“ С тази обида се сблъска още в гимназията. Замерваха я с нея обикновено злобеещи съученички, когато я виждаха сред тумба момчета. Никоя от тях си нямаше представа, че тя просто е тяхно приятелче, довереник, понякога даже изповедник и консултант по специфичните женски емоционални нагласи, за които, да си признаеше честно, не беше особено компетентна.

Само дето външно нещата стояха другояче. За мнозина от момчетата в класа Ана изглеждаше търсена и желана, въпреки че беше далеч от перфектните телесни форми, с които те се стараеха да привличат противния пол. Смятаха я преди всичко за опасна конкуренция, защото мнението ѝ тежеше в мъжките среди. Зад нея подвикваха най-много, макар често поводът да беше твърде различен от елемента на ухажване, а бързото ѝ сприятеляване с момчетата предизвикваше завист даже у най-изявените

красавици. Откъде да знаеха горките, че после не следва нищо, ама абсолютно нищичко от това, което те си фантазираха.

И все пак в началото на ХІ клас чудото се случи. Този, който беше подсвирнал, минавайки по тротоара, се запечата в погледа ѝ, предизвиквайки странни тръпки в цялото ѝ тяло. Не беше момче от тяхното училище, но движеше с други от нейната компания. Запознанството стана лесно, а после пламна любовта. И горя цели два месеца и половина като пожар, тъй като той бе нейният първи. Онзи, който остави незабравимия спомен за ласките в стаята на малка къщичка в крайния квартал Обеля, където уж живеела баба му, заминала на село.

А след 70 дни пожарът бе изгасен с леден душ. Връщаха се от прожекция на филм. Вече беше тъмно, което позволяваше да се целуват на улицата, без да събират излишни погледи на любопитни минавачи. Изведнъж на метри от трамвайната спирка той я погледна право в очите и запита директно:

– Вярно ли е, че сестра ти работи в милицията?

– Да! – отвърна тя. – Откъде научи?

– От едни приятели. А ти защо досега не ми го каза?

– Не знаех, че това има някакво значение.

– Може би има – отвърна той, извини се, че го заболял внезапно коремът, и без да я целуне, се качи в дошлия трамвай и изчезна в нощта.

Ана го търси седмици наред, но сякаш беше пропаднал в дън земя. Изплака хиляди горчиви сълзи, но от голямата ѝ любов нямаше и следа. Когато след четири месеца го съзря случайно в сладкарницата на хотел „България“, бе с някакво русо момиче и се направи, че не я познава. Тя обаче също имаше гордост и сложи на лицето си ледена маска, а сетне се прибра вкъщи и ревна. Цели три дни плака за Севдалин.

„Поличба имало в името му“ – би казала сестра ѝ. Севдалин – голямата първа севда на Ана.

Години по-късно разбра, че незабравимата ѝ изгора се запознал със сестра ѝ Мария, попадайки като неин клиент в детската педагогическа стая. Това събитие впоследствие, естествено, отнесе към пръста на съдбата или като намеса на провидението свише, както се изразяваше сега. В онези дни обаче Ана твърдо реши, че млади-

те момчета от компанията никога не могат да бъдат повече нейна тръпка и твърдо ориентира погледа си към зрелите и улегнали мъже.

В гимназията не беше сред отличните ученици. Завърши я с петица в дипломата, без изявен интерес към някой предмет. Макар най-високата ѝ оценка да бе по машинопис и стенография, каквото бе професионалното направление на момичетата от техния клас, Ана не можеше да си представи, че животът ѝ ще протече зад някое бюро, взряна в клавиатурата на пишещата машина. След дълги колебания подмина съветите да кандидатства в определено висше учебно заведение в София и реши да стане медицинска сестра, подавайки документи в полувисшия институт в Пловдив. Приеха я. Избраната специалност ѝ хареса и докато три години се шегуваше с интерпретации на популярните тогава анекдоти „Всички сме за Пловдив“ и „Ей го де е Пловдив, докторе!“, се сдоби с тапия за полувисш медицински специалист.

Идваше разпределението и тук вече на ръката на съдбата се зае да помага сестра ѝ. Под нейна диктовка Ана написа подробна биография, в която на видно място трябваше да подчертае, че има леля, загинала в борбата против фашизма и капитализма. Вярно, за въпросната леля в семейството особено често не ставаше дума, защото тя е била дете от първия брак на дядо ѝ и недолюбвала природения си брат, но все пак някаква пряка кръвна връзка беше налице. На протестите на Ана, че това са глупости, които нямат отношение към професията ѝ, Мария щателно обясняваше как без посочване на този факт никога нямало да реализира голямата си мечта да постъпи в МВР. Все пак идеята била да я устроят на работа във Военна болница, а за там се изисквало да имаш не само връзки, но и да надцакаш с нещо другите връзкари.

Стратегията в помощ на съдбата се оказа успешна и Ана бе назначена като медицинска сестра в урологията на Военномедицинския институт в София. Дните ѝ течаха еднообразно между работата, дежурствата и вечното бързане заради проблемите с придвижването в големия град. Все пак тогава попадна на подходяща дружка – колежката ѝ Светла, с която заедно прекарваха свободното си от задължения време.

Светла беше с весел нрав, обичаше забавленията и компанията. Пушеше изключително много и предаде този порок и на

Ана. Някога родителите ѝ мечтаели да я видят като дипломиран лекар, но след двата ѝ катастрофални неуспеха при кандидатстване в Медицинската академия кандисали и да стане медсестра. Светла имаше огромен бюст и редовно се шегуваше, че ако тя случайно не успее в кариерата, с тези цици щяла да се опита да закара на техните вкъщи поне един доктор, за да са щастливи.

– Опитите засега са успешни наполовина – смееше се тя, – но поне ми оправят хормоналния баланс и от дъжд на вятър даже ми правят удоволствие.

Ана определено нямаше нейните постижения и то не поради по-малката си гръдна обиколка, колкото заради липсата на подходящия обект, който да предизвика тръпката. Симпатичните ѝ колеги или бяха женени, или гледаха на сериозните връзки с други очи. Във въпросното лечебно заведение тя за пръв път се сблъска с подлостта и калните номера, които си погаждаха хора, уж работещи за обща кауза. Беше попаднала на престижно място, където с усмивчица ѝ напомняха поговорката, че всяка жаба трябва да си знае гъола.

Времето си течеше, а освен отделни епизодични акции за оправяне на хормоналния баланс, както се изразяваше Светла, на хоризонта в личния живот на Ана друго не се бе появило. Срещна даже веднъж голямата си първа любов. За шестте години, през които не се бяха виждали, Севдалин бе успял да мине през казармата, да се ожени, да се сдобие с дъщеря и да се разведе. Сега работеше в мините в Перник и се тупаше в гърдите, че парите не са му проблем. Седнаха да се почерпят по повод срещата и тя за пръв път чу причината за неговото изчезване от живота ѝ, разказана, естествено, като огромна самопожертвователност от негова страна. Последваха, разбира се, и леки намеци дали е възможно да се върне старото време, тъй като истинската любов не хващала ръжда.

Докато го гледаше как стръвно пресушава чашите, Ана си мислеше защо ли всички неудачници искат да се изкарат жертви, на които някъде някой им е попречил, и не потърсят причините и в себе си. Онова потрепване под лъжичката, което помнеше, не се появи и след плахия му опит да я целуне. Накрая Севдалин се напи и тя го посъветва да се отпрати своевременно към железоз-

пътната гара, понеже не иска да бъде причина утре да не се яви на работа. Направи познатия трик с погледа към часовника и уж затърча на нощно дежурство в болницата. Вече ѝ беше ясно, че пръстът на съдбата се е намесил някога в точния момент.

Тази оценка за миналото не носеше обаче щастие за Ана. Родителите ѝ, с които живееше, взеха да подхвърлят как сестра ѝ е устроила живота си разумно, постигайки поставените цели. Хубаво било да вземе пример от нея.

– Ето, хората я уважават Мария – казваше майка ѝ. – Има добра работа. Мъж си намери стабилен, с положение и внучката Цветанка вече тръгна на училище. Ти като си се хванала с тази Светла, настрани и поглед не хвърляш. Ами то идва време човек да помисли и за семейство, да се огледа за по-широк кръг от хора.

Подобни подмятания дразнеха Ана и тя взе да ги пресича с директното:

– Ще предложа на Светла утре да открием още две като нас и ще очертаем не кръг, ами квадрат. А що се отнася до мъжете, те са много и все ще се намери поне един и за мене. Ако тръгна да ги сменям през ден, клюкарките от блока ще почнат да шептят други приказки. Нали са се събрали в това вертикално село кусури да намират. Кажи им: „Млада е и данък „обществено мнение“ няма да плаща“.

Ана искрено вярваше, че след като съдбата я е разделила с някого, непременно в един момент ще реши да я събере с друг. Проблемът е да ѝ е по сърце, а не от немай-къде. Та нали Светла, която бе по-голяма от нея, всеки път заявяваше:

– Докато не стигна онези най-хубави десет години – между двацет и девет и трийсет, все още мога да си казвам рождената дата на мъжете. Имам у дома едно бурканче, пълно с оптимизъм, и си пия сутрин по една глътка, за да не ме хващат уроки.

С оптимизъм се захранваше и Ана до онази пролетна вечер, когато по време на нейно дежурство докараха на носилка слабичко момче, цялото оплескано в кръв. То стенеше от болка и срам като пребито куче. В някакво поделение група стари войници пийнали на гладно внесен потайно алкохол и решили да обрежат с канцеларска ножица младия боец – редник Чаушев. Касапите почти бяха изпълнили намеренията си. След писъци-

те на жертвата и бликналата кръв други негови другари с трезв акъл алармирали за произшествието и той с линейка спешно бил докаран в болницата.

На дежурния лекар в хирургията старите аскери не бяха оставили друга възможност, освен стерилно и с упойка да оправят започнатото от тях, справяйки се с кръвотечението и другите порезни рани по органа. След процедурата в операционната момчето бе поставено на свободното легло в стаята, където лежеше пенсионираният полковник, когото заради трудната за произнасяне фамилия наричаха просто Бай Людмил.

Въпросният офицер от запаса беше приет преди два дни в болницата с диагноза епидидимит и ежедневно поемаше геройски поредната спринцовка с гентамицин, забита в горната част на бута му. Големият му проблем обаче се състоеше в това, че като старши по звание и документиран активен борец против фашизма на него му се полагала самостоятелна стая, а бил принуден да обитава помещение с още един пациент – старшина. Сега за капак на празното легло до него беше цъфнал и обрязаният редник – факт, прехвърлил границата на поносимостта му, и той начена среднощен скандал.

Потушаването на пожара стана с решението пенсионираният полковник да бъде отделен от останалите в стаята с параван, който Ана и още една сестра дотъртриха от кабинета на дежурния лекар. Така момчето продължи да скимти на леглото в ъгъла, а Бай Людмил скоро захърка зад отвоюваната придобивка.

Ана се успокои, че се е справила успешно с възникналия от нищото конфликт и отиде да предремва в сестринската стая, ала си нямаше представа как случката от тази вечер ще се отрази на нейната съдба.

След ден беше на визитация с доктор Николов. Лекарят влезе бодро в стаята и виждайки опънатия параван, не се сдържа да отбележи:

– Хей, още малко и ще направите от тази болнична стая мезонет.

После погледна към леглото на редник Чаушев и усмихнато запита:

– Как е боецът? Ще преживеем злополуката, нали, момко? Я дигни завивката да видим какво е останало от инструмента!

Зад паравана се чу гласът на Бай Людмил:

– Не спазваме старшинството и това си е.

– Другарю полковник, тук е болница, а не комендатура – отвърна лекарят. – Вас Ви знаем, а този е пресен случай. Лично генералът се интересува от състоянието му. Сега ще дойдем и при Вас.

Доктор Николов огледа как стоят нещата и усмивката на лицето му отново грейна:

– Няма усложнения. Ти си направо готов за изписване. Или искаш да докараме първо едно гадже за проба, а?

– Дру-другарю ... – Чаушев се запъна в обръщението, поглеждайки към раменете на човека с бялата престилка, а лекарят му помогна: „майор“. – Другарю майор, аз... такова... ще мога ли да ...?

– Ще можеш, ще можеш! Спокойно! – прекъсна опита за въпрос докторът. – Твоите бойни другари не са ти скъсили цевта, както са те плашили. Рязнали са само там до мерника. Над петстотин милиона мъже по света са като тебе сега и прекрасно си го могат. Майка ти просто е икономисала една баклава, която се полага за случая. Всичко ще е наред. Като опиташ да смажеш оръжието, ще го разбереш.

– Не, аз... такова..., ще мога ли да го мия, понеже боли, като ходя в тоалетната?

– Ще го миеш, но само няма да го търкаш с телена четка – засмя се Николов. – А те боли, защото има поражения и по мерника, нали ти казах. Затова още ще те подържим тук. Извадил си късмет, че не са големи и бързо са те докарали. Хайде, сега почивай, а за гаджетата не мисли. Като дойде време, ще им хареса.

Николов се завъртя и се завря зад паравана с думите:

– Я да видим сега, другарю полковник, как стоят нещата. Отшумява ли инфекцията?

Ана стоеше до кревата на Чаушев и той тихичко я запита:

– Сестра, дали ще може после да минете? Искам да Ви помоля за нещо.

Тя кимна утвърдително и след половин час, когато визитацията приключи, дойде отново в стаята.

– Аз, такова, значи, да благодаря – започна с неуверен глас момчето, – ама няма кого да помоля друго. Вчера тука беше

ротният и каза, че случаят не трябва да се разгласява, докато върви разследване. Пък майка ми беше писала, че ще дойде на свиждане тази неделя. Да ѝ пуснете телеграма да не идва. Тук съм написал адреса в Попово – тикна в ръката ѝ едно листче Чаушев. – Вижте дали ми разбирате. Да не стане някой гаф заради това, че няма да ме намери в поделението, тъй като ѝ обещах.

Ана погледна листа. Адресът беше изписан четливо. Разбра, че с майката на пострадалия са съименнички и реши да се разговори с него.

– Няма проблеми, ще пусна телеграмата още днес. А ти ще споделиш ли как стана тази авария? – запита тя, прибирайки бележката с адреса в джоба си.

– Има една група от старите войници от Сливен. Петима са. Преди месец бяха внесли две бутилки. Да не миришат в спалното, се сбраха в сушилното помещение, дето простираме да съхнат партенките. Аз бях дневален и трябваше да ги пазя да не ги уловят. Не знам кой ги е наклепал, но когато дойде дежурният, връхлетя право при тях. Не можах да реагирам. Дадох им по пет денонощия арест. Като излязоха, искаха да ме бият и все подхвърляха: „Кирлив новобранец, ти ни предаде, ама ние ще те подготвим за мацките в цивилизацията“.

– Каква цивилизация? – запита учудено Ана.

– Цивилизация казват на всичко, което е извън стените на казармата, щото там е като друг свят. И оная вечер същите пак се напили. Вдигнаха ме от леглото след проверката, запушиха ми устата с един парцал и пак в сушилнията. Не можех да дишам, а те ме биеха. Един, май беше Васил Черния, извади голяма ножица и ми смъкна гащетата. „Дръжте го – вика, – да му клъцнем патката за подарък на гаджето“. Взех да се опитвам да ритам, ама съм бос, а те ми стъпиха с чепиците на краката и изведнъж много ме заболя и сетне не помня, чак в линейката се свестих. Болеше ме и целият бях в кръв. Дали ще се оправя, докторът нали не ме лъже?

– Ще се справиш! Други, които идват тук с една аномалия, нарича се фимоза, имат проблеми с гаджетата. Малка манипулация и нещата си идват на мястото. При тебе всичко ще е наред – погали тя момчето по остриганата глава и в миг усети, че той спокойно може да е неин брат. Сигурно е на деветнайсет, почти

са връстници. Нали Светлето се шегуваше, че ще си търси десет години по-млад любовник. Ето и подходящ за случая.

Зад паравана се чу гласът на Бай Людмил:

– Сестра, ела да видиш тука какво става. Твоята колежка трябваше да ми прави компрес с риванол, а тя ми тури един памук, натопен в нещо, върза го и рече, че след пет минути ще се върне, а я няма вече петнайсет. Пък тази пушина ще ме изгори целия. Развързвай, махай и ѝ кажи да идва!

Дали колежката ѝ се беше объркала, или му бе спретнала тихо отмъщение за това, че цяла вечер пенсионираният полковник я руга, но го беше обработила така, както се постъпва със септични рани. Ана развърза бинтовете, в които Бай Людмил се беше оплел, и се погрижи за него, получавайки одобрителното:

– Това е да си специалист в занаята, а не кокошка, назначена с връзки в София.

В пощенската станция тя отиде веднага след работа. Поиска бланка за телеграма и в този миг се усети, че не бе мислила какво да пише. Започна с „Уважаема другарко Чаушева. Свиждането в неделя, което сте уговорили, няма да се състои“. Замисли се и задраска текста, защото не знаеше в качеството на каква да се представи на непознатата жена. Реши телеграмата да бъде от името на сина ѝ и начена: „Мила мамо, не идвай на свиждане в неделя. Свиждането няма да се състои. Има промяна в обстоятелствата.“

Докато мислеше какво още да допълни, служителката зад гишето нервно я подкани:

– Другарко, това е телеграма, а не любовно писмо. Текстът трябва да е кратък. Ако не сте решили какво да пишете, дръпнете се настрана и го измислете. Хора чакат и опашка стана.

Ана се премести на един плот в ъгъла и започна да зачерква. Накрая остана текстът: „Мамо, не идвай на свиждане в неделя. Промяна в обстоятелствата“. Отдолу като подател написа: „Чаушев“ и отново застана пред гишето.

Нервната жена зад стъклото взе да чете текста с драсканиците и не пропусна да измрънка:

– Напълни се София с неграмотни селяни. Не само две изречения не могат да свържат, ами не знаят и как да си напишат фамилията – и въртна след Чаушев едно „а“.

Прочитайки в град Попово получената телеграма, майката на злощастния редник не само не се отказала от намерението да му дойде на свиждане, ами дори се побъркала от догадки. В главата ѝ се завъртели всякакви неприятни сценарии. От най-нелепия – че без да разбере, се е сдобила със снаха, до потвърждение на слуховете, обикалящи войнишките родители: за изпращане на наши бойци в подкрепа на съветските солдати в Афганистан. Последната „партенка“, както се зовяха в казармата клюките, имаше здрави корени, извадени от примера с участието на нашата армия в събитията в Чехословакия през август 1968 г. Жената, естествено, се качила на първия възможен влак и още рано сутринта в неделя цъфнала пред поделението. А там по случая с нейния син била наложена такава военна тайна, че само кучетата на портала не коментирали станалото, просто защото могли единствено да лаят. В неделя следобед другарката Чаушева вече стояла пред вратите на Военномедицинския институт, а в понеделник подала жалба в Министерството на отбраната.

По същото това време началникът на поделението очаквал заветната си генералска звезда и изпаднал в ярост. Не можел да се побере в кожата си защо въпреки строгите предупреждения информацията за случилото се мълниеносно се е разнесла. Последвала бърза оперативка с набиване на клинци по чепиците, както се нарича мероприятието на жаргон, и след три дни виновникът бил идентифициран.

Ана научи от старшата сестра, че я вика лично генералът и коймай не е за добро. Влезе за пръв път в кабинета му, където имаше още някакъв военен с пагони на полковник и попадна във вихъра на бурята. Петнайсет минути обяснявах, че тя е служител във военно поделение, където има правила и служебна тайна. Говориха ѝ за етика, морал и за социалистическото съзнание. Заплашвах я, че за такива провинения се налагат дисциплинарни наказания и щастие за нея ще бъде да я командирова в лечебница на турската граница. Накрая шефът на института я попита наясно ли е в какво е съгрешила и тя вместо „Тъй вярно!“ отвърна „Не!“.

След последното ѝ остана да напише само рапорт за напускане и в страната със стопроцентова трудова заетост да се превърне в анонимен безработен.

Събра си вещите, върна се у дома в квартал „Младост“, заключи вратата, дръпна кабела на телефона от розетката и много плака. В апартамента от седмица нямаше никого, защото техните по това време се изнасяха в къщата на село. Така минаха два дни, без да хапне нищо или да позвъни някому. В главата ѝ се въртяха всякакви мисли – от яд към проклетите началници до самосъжаление и въпроси за неясната ѝ вина.

На третия следобед я мъчеше вълчи глад. Реши да излезе да си купи нещо за ядене и не щеш ли, след стотина крачки налетя на Севдалин.

– Я каква приятна изненада – опита се да я прегърне той. – Ти тук някъде наблизко ли живееш?

– Не! – излъга тя. – Бях при една приятелка.

– Слушай, аз си свърших работата по-бързо от очакваното. До довечера съм свободен. Ела да хапнем ей там на ъгъла – посочи Севдалин с ръка. – Водят го ресторант, но иначе си е кръчма, обаче готвят добре. Пробвал съм. Хем ще поговорим. Ако имаш малко време, де.

– Вече цялото време на света си е мое – изпъшка, без да ще Ана, и сама попадна в клопката, от която ѝ се щеше да избяга.

Все пак си помисли: „Всяко зло за добро, среща с познат. Ще говорим за други неща и ще ме извади от дупката, дето съм пропала“.

Опита се да се усмихне и рече:

– Добре, съгласна съм. Само не ставай досаден.

– Няма, знаеш ме. Аз черпя. За пари няма да говорим. При мене те не са проблем. Искам единствено да ни е приятно – изпъчи се както при миналата им среща Севдалин.

Седнаха в заведението. Ядоха, но главно пиха. Ана изгуби бройката на питиетата, които погълна. Събеседникът ѝ не желаше да посрамва в това отношение мъжкото съсловие. Отначало ѝ стана весело, после тъжно. Усети как алкохолът я завладява. Плака дори, но не се сещаше за какво точно.

Навън вече беше притъмняло, когато в ресторанта влезе някаква компания също на градус. Заеха масата зад Севдалин. Тя беше малка да ги побере и започнаха да го натискат. Не мина много време и един от новите гости си разля чашата, ядоса се и обвинявайки за това нейния приятел, му издърпа стола. Севдалин падна на земята, но се изправи, начевайки разправия, която прерасна в бой. Намесиха се и други.

Ана направи опит да се надигне, но краката отказваха да я слушат. Около нея всичко се въртеше. Някой рязко я блъсна, тя политна и се удари в съседна маса. Събра сетни сили и с устрем се насочи навън. Излезе от ресторанта. Лъхна я свеж хладен въздух, но от него комай ѝ стана още по-лошо. Вече не мислеше за нищо друго, а само за това, как ще стигне до дома.

... В съзнанието ѝ се губеха моменти, но все пак отпред бе вратата на апартамента. Идеше ѝ да повърне, ала успя да задържи. Отключи и мигом се юрна към тоалетната. Не получи кой знае какво облекчение. В главата ѝ се въртеше мисълта, че се е отровила. Светна и взе да търси телефона. Голямо усилие ѝ костваше да вкара кабела в розетката. Знаеше телефонния номер на Светла наизуст, но ръцете не я слушаха и все не можеше да навърти докрай шайбата. Проклинаше защо не купи телефон с бутони. Накрая чу заветния сигнал. На четвъртия път отсреща вдигнаха слушалката. Стори ѝ се, че изрече или поне това мислеше да каже:

– Светла, аз съм Ана. Отрових се! Помогни!

За щастие колежката ѝ схвана бързо, че това не е шега и гласът ѝ прозвуча твърдо:

– Идвам! Къде си?

– У нас – едва изрече Ана и нов порив от стомаха преля в гърлото ѝ.

Отсреща чу само гласът да повтаря:

– Остави външната врата отключена! Идвам с екип. Не заспивай! Чуваш ли, не заспивай, идвам!

Ана с усилие изрече едно „Да!“ и тялото ѝ се блъсна в нещо, което тя не успя да разбере какво е. Не си спомняше как се добра до стаята си и се тръшна на леглото. Всички врати в апартамента, включително входната, стояха полуотворени. Нямаше представа къде е горе и къде – долу. Опитваше се да не заспи.